

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 219

Reus, dimarts 1 d'Octubre de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS: Ptes. 1'50 al mes.
Fora: 4'50 trimestre;
Estranger: 9'
Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera e Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc, Quintá (4/6 lbs.) a	55'50.	Arroba 13'90
" Superior " " "	54'—	" 13'50
" Primera " " "	50'50	" 12'65
" Segona " " "	46'50	" 11'65
" Tercera " " "	44'05	" 11'15
" Corrent " " "	40'—	" 10'—

FRANCO FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus Consulta de 3 a 5

DR. S. GIL VERNET

METGE DIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE SANTA CREU. EX PREPARADOR ANATÓMIC PER OPOSICIO DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA: MATRIU: VIES UPINARIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIO DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, principal.-BARCELONA

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
SEGURS MARÍTIMS

Carriceries Velles, 5 i 7 (Tel. 366)

REUS

Jaume Simó i Botarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 23, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

LA GUERRA

Les tropes britàniques han pres Marcoing. La batalla és enconada en tot el front de Sant Quintí al riu Scarpe. Hi ha hagut lluites encarnissades a Gondelieu i a la cresta de Welsch i han avançat en les altures al Sudoest de Gondelieu. Retrocediren lleugerament en la cresta de Welsch, però renovats en aquest sectors els atacs, realitzaren progressos i feren presoners.

A Marcoing aixamplaren la seva posició en el cap-pont a l'Est del canal de l'Escalda. Més al Nord, unitats navals s'establiren a l'Est de l'Escalda, en front de Calaing. Al Nord del camí Bapaume-Cambrai les tropes canadienses prengueren posicions del sistema de defenses anomenat de Marcoing i de la línia de Masniers, fins al nord de Sailly. Les tropes angleses completaren la captura d'Aubenchour au-Bac i Palleul, i estan lluitant a Arleux. Atravessen el riu Trinquis, prop de Sailly. El nombre de presoners des del 27, passa de 16.000.

—En la regió Sur de Sant Quintí els francesos atacaren el front Orvillers-Cerizy. Els alemanys foren desallotjats de dites dues viles.

Entre l'Allette i l'Aisne han avançat uns dos kilòmetres en ambdós costats del Camí de les Dames, ocupant Pargny, Felaingt i Ostel.

A Xampanya han realitzat nous progressos i han pres Bouconville.

També s'han apoderat del mont Cuvel, la vila de Lechault, avançant dos kilòmetres cap a Challenge.

Més a l'Oest han conquistat Hardeuil, Mont Fosselles i Vieux, avançant ses línies.

En sa esquerra penetraren a Sant Marle i Py.

—En els fronts belga i oriental les armes aliades continuen alcançant importants triomfs.

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPÓSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títols, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjansant avís.

Per a la custòdia dels valors posem una **cambrà acuradada** posada a cobert de tot risc oferint les majors condicions de seguretat.

rament i l'especulació. Perque quan se produeix una perturbació de les lleis econòmiques, apareixen tots els egoismes. Uns demanen els preus anteriors a la guerra; altres que no se'ls limitin els beneficis. Així naix el conflicte de les subsistències, que aquí s'utilitza com arma política.

Parla dels quatre problemes que trobà plantejats: el del coto, carbó, transports i blat. Detalla com el carbó està quasi resolt; el de transports l'ha embestit el senyor Cambó, qui l'ha regularitzat bastant, les dificultats que presenta el del blat, dient que el seu encàriment no es de l'agricultor sinó de l'intermediari.

Pregunten alguns que té que veure tot això amb el nacionalisme. I jo contesto: Si no fos catalanista jo no governaria a Espanya.

Jo, com digué En Cambó a Covadonga, tinc fe en Espanya. Però en una Espanya en que tot poble tingui llibertat, En que Catalunya pugui expandir sa personalitat.

Aquest era el somni d'En Prat. Realitzem-lo, honorant sa memoria.

(Una gran ovació coronà el discurs del senyor Ventosa, interromput moltes vegades pels aplaudiments de la concurrència).

En Cambó

Acabats els aplausos amb que es rebut, el ministre de Foment comença dient:

—En Prat ens presideix en retrat; però deu presidir-nos sempre. Perque En Prat és un home actual, como tots els homes definitius. En llurs consells trobarem sempre la orientació de cada moment.

En Prat ajuntava al seu radicalisme un governamentalisme. En la exposició del seu ideal era radicalíssim, sense agressió. No feu protesta de separatisme, però era més que separatista.

En Prat no admitia que's pogués renunciar a cap modalitat d'actuació per a arribar al seu ideal definitiu. El Prat de la doctrina naciona-

L'ACTE DE LA LLIGA REGIONALISTA

Parlaments d'En Ventosa i En Cambó

En Prat de la Riba representa l'essència i l'esperit del moviment regionalista. Les delegacions són una demanda a compte de l'autonomia integral de Catalunya

Dimenge al matí se celebra al Teatre del Bosc de Barcelona, l'anunciat acte d'afirmació regionalista per a commemorar la col·locació del retrat d'En Prat de la Riba en el saló d'actes de la Lliga Regionalista.

En l'escenari del teatre, baix dosser format per banderes catalanes, hi havia el retrat d'En Prat de la Riba. Al primer pis hi havia col·locades algunes banderes catalanes. El saló estava ple a vessar.

Les representacions i adhesions formen una llista inacabable.

Presidi l'acte En Durán i Ventosa qui el donà per obert cedint la paraula al ministre d'Abastiments.

En Ventosa i Calvell

—Ens presideix, com ens presideix sempre espiritualment, En Prat de la Riba. No és una reculada aquest dato, sinó una continuació del nostre nacionalisme. Afirmar aquest nacionalisme i honorar an En Prat de la Riba és l'objectiu d'avui.

Nostre moviment té una fondata unitat espiritual. Avui que ocupem el Govern, ratifiquem lo que hem dit sempre.

En Prat de la Riba representa la integritat del catalanisme. Altres grans homes com Almirall i el Dr. Robert, encarnaren sols un aspecte del nostre moviment.

En Prat de la Riba fou sempre partidari de la intervenció en el Govern d'Espanya. Per això podem dir que avui son esperit ens acompanya. Sols ens apartariem d'aquesta companyia si deixéssim nostres ideals nacionalistes, i això no ha de succeir jamai.

Les càrregues del Govern i les penalitats del Poder sols poden suportar-se si es té dintre la llum d'un ideal.

Avui, a causa de la guerra, hi ha un déficit en la producció i en el transport d'aquesta producció. Això té una repercussió a Espanya.

Això encareix la vida; però hi ha, además, la cobdícia i l'acapa-

Gran Hotel - Restaurant

DELL'ONDRÉS
DE PRIMER ORDRE
 Habitacions amb telefon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telefon

Fàbregas i Recasens
BANQUERS
 Valors, Cupons, Dividends, Giro

Els Cafes GIL
 Els de més fortaleza.
 Els de més aroma.

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona
 TELÉFONS A 2248 i A 3453

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

ACADEMIA PRÀCTICA
 de Comerç-Idiomes-Batxillerat-Magisteri-
 Correus i Telègrafs
 DIRECTOR: En Blai Martí Pamies
 SECRETARI: En Lluís Rovira Guinart
 Ajudants d'aquest Institut General i Tècnic
 CLASSES ESPECIALS PER A SENYORITES
 i NOCTURNES PER A ADULTES
 Aquesta «Academia» compta, a més, amb personal competent per a la preparació de Correus i Telègrafs, anant a càrrec de Mr. & Mme. Agusse el grup d'Idiomes.
 ARRIVADA PER AL CURS DE 1918-1919
 Arraval de Robuster, n.º 19, principal

SE VENEN
 A PREUS BARATÍSSIMS, els materials que es necessiten per al servei de Brigada municipal i llimpieja pública:
 Set carros de ferro galvanitzat, per a la recollida d'escombraries a domicili, de dos metres cúbics de cabuda, tancats hermèticament.
 Dos carros-botes de ferro galvanitzat, de 1.100 litres de cabuda, amb dues vàlvules, que al regar escapen l'aigua a set metres d'ampçada.
 Dos carros-escombres de ferro, sistema modern, escombrats dos metres d'ampçada per tirada.
 Dos carrets de fusta, recoberts de zinc, amb les seves corresponents cavaleries i gorniments.
 Un rodet-atapidor, buit pesa 2.100k. i preu d'aigua 4.500
 Un carro tancat, recobert de ferro galvanitzat, per als desperdiciis de l'Escorxadó.
 Un carro tancat, de fusta, per a recullir els animals morts de la via pública.
 Quatre carros volcants, d'un metre cúbic de cabuda.
 Quatre carros-carretes, de baranes altes 25 pès, 25 xapes, 25 pales, i ferramentes per a empedrar per dos oficials; 36 capots-parapluges; 36 esclòps; 36 gorres d'uniforme, amb les seves divises i números.
 Tres mangueres de goma, de 8 metres de llargada i 50 centímetres d'amplada, de cinc teles, amb les seves aixetes, enxufes i claus, per a regar els carrers. Tres parells de cuixinets i porta-mangueres.
 Una tartana de sis seients, amb els seus gorniments.
 Una premsa d'embarcar papers i draps. Duès bàscules
 Dos carros-botes de fusta, de sis cargues, amb les seves regadores.
 Cinc carres de fusta, per a transportar fems i brossa.
 Dos carros-botes de fusta, per a transportar comuna als camps, de cabuda nou cargues.
 Vint parells de gorniments de cavaleries i deu ramals també per a cavaleries.
 Informes en la impremta d'aquest diari, Llobera, 31.

Collegi Balmes
 PREPARATORI
 Parvuls-Elementals-Superiors-Recomianats
 ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA
 Arraval de Robuster, 19. REUS
 Aquest Col·legi desenvolupa l'ensenyament amb procediments intuïtius i pràctics, no admetent més deixebles que els necessaris per al bon èxit de la mateixa.
 MATRÍCULA DE 1918-1919

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarrals mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstitueix el millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. - **REUS**
- Agna, n.º 80 -

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon - S. A. ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÀ** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güellú Mercader, (Hostalets), 22.
Teléfon 359
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.º REUS

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

ACADEMIA de DIBUIX I PINTURA

Dirigida per

DON TOMÁS BERGADÀ

Professor suplent de dibuix del Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat
Classes de dibuix línia, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura al oli i aquarel·la i al temple per a pintors decoradors.

Classe especial per a senyoretes. - Se prepara per als que cursen el batxillerat a l'Institut
Horas de classe convencionals - Classes a domicili
Arraval baix Jesús, 31, baixos

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.º REUS

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús, REUS